

DN 9 maj 2024

[KULTURDEBATT | KOMMENTAR](#)

Maina Arvas: Hon vidgar rummet utanför riksdagen och larmar om krisläget för dansen

Koreografen Efva Lilja. Här på en bild från en tidigare dansmonolog. Foto: Chris Guetl

Under festivalen Sthlm dans använder koreografen Efva Lilja staden som scen i en dansmonolog vid Sveriges riksdag. Nu borde politikerna börja lyssna på dansvärlden om krisläget för kulturen, skriver Maina Arvas.

Hur får man någon att lyssna? Plötsligt hör jag allt så tydligt. Klackar i grus, rullväska över gatsten, avlägsen trafik, porlande vatten. Stadsljuden pockar runtom medan blicken är fixerad vid en tyst figur i svarta byxor och stor gråsvart t-shirt, med långa silverslingor på rymmen från hårknuten, som sökande tentakler i vinden. Det är koreografen Efva Lilja som har öppnat en glipa i tiden, ett nytt rum i det offentliga rummet, ungefär där Drottninggatan blir Riksbron. Långsamt rör hon sig mitt i gatan, rakt fram med sikte på riksdagshuset.

Hon dansar med staden som scen, till dess ljud och med dess invånare som publik. Starka armar tar tag i luften och vidgar utrymmet, spelar med husvalven och med strömmen av turister, vuxna som skyndar från och till något, och barn som vill stanna och titta. Då har vi redan blivit en stor skara som sakta går med och följer föreställningen.

”With love” av Efva Lilja ingår i programmet på festivalen Sthlm dans och är en dansmonolog framförd vid Sveriges riksdag som en kommentar till rådande kulturpolitik. Hur ska den svenska dansvärlden få politikerna att lyssna och vilja samtala?

Dansen är ett konstfält som drabbats hårt av postpandemi, inflation, kostnadsökningar och underfinansierad infrastruktur. Krisläget har redan dryftats i form av exempelvis dansscenen [MDT:s insamlingskampanj](#) vid årsskiftet, och nyligen i ett brev från närmare 50 dansaktörer som bjöd in kulturminister Parisa Liljestrand till samtal.

Dansens överlevnad var också en av frågorna på festivalens panelsamtal ”Advocating for dance” på Dansmuseet. Där samlades utövare, producenter och organisationer för att utbyta metoder och erfarenheter av att tala och kämpa för dansfältet. Det hördes ord som ansvar, makt och olydnad, demokrati, ekonomi och statistik. Det kom tips som att öva på att tala om dans anpassat för olika samtalspartner: kollegorna, publiken, finansierarna, politikerna.

Under panelsamtalet fick vi höra att Parisa Liljestrand ännu inte har svarat på den där inbjudan till samtal

Att Efva Lilja är en samtalsorienterad konstnär signaleras visserligen av titlarna på några av hennes många böcker: ”Danskonst i språkets utmarker”, ”Förstår du vad jag inte säger?” och ”Kärlekens samtal är dans”. Och visst kan hon argumentera med ord: ”Kultur är ju något som vi alla har ett ansvar för att utveckla. Kulturen är det sätt vi lever och verkar på som medmänniskor – och några av oss väljer att jobba med konst”, sa hon i [en DN-intervju](#) 2022. Men här utanför riksdagshuset excellerar hon i att tala med dans. Hon öppnar upp ett rum där varje människa som passerar är ett publikmöte.

Under panelsamtalet fick vi höra att Parisa Liljestrand ännu inte har svarat på den där inbjudan till samtal. Vi får väl se om Sthlm dans kan få henne och andra politiker att lyssna.

Sthlm dans pågår till och med den 12 maj.